

EMDR-behandeling bij Bevallingsgerelateerde PTSS en Angst

Bekeken vanuit Psychologisch en Gynaecologisch Perspectief

Inhoud

Vanuit een multidisciplinaire insteek (psychologie en gynaecologie) gaat deze eendaagse cursus over het werken met vrouwen die ingrijpende gebeurtenissen hebben meegemaakt rondom de bevalling en als gevolg daarvan PTSS(-klachten) of angst voor een nieuwe bevalling hebben ontwikkeld.

Uit onderzoek blijkt dat 1 op de 5 vrouwen psychische klachten ontwikkelt in de zwangerschap of in de periode na de bevalling. Ongeveer 10-20% van de vrouwen kijkt terug op de bevalling als een traumatische gebeurtenis en 1-3% ontwikkelt een PTSS. Soms is er sprake van een opeenstapeling aan traumatische ervaringen, denk bijvoorbeeld aan een moeder met het HELLP-syndroom en een premature geboorte met daarna een lang verblijf voor haar kindje op de NICU. Niet alleen de moeder lijdt hieronder, maar deze gebeurtenissen hebben ook impact op de vader / partner, op de baby en op de hechting tussen ouders en hun kindje.

In deze workshop leren cursisten over belangrijke aspecten van de therapeutische relatie bij het behandelen van bevallingsgerelateerde PTSS en Angst. Waar let je op bij het intakegesprek en hoe maak je op basis van al die ervaringen in het peripartum een targetselectie voor de EMDR-behandeling? Wat doe je als de EMDR vastloopt en welke interweaves kun je dan inzetten? Er wordt speciaal aandacht besteed aan de invloed van disfunctionele schema's op de beleving van vrouwen tijdens de bevalling en hoe deze een rol kunnen spelen bij de verwerking.

Bij een nieuwe zwangerschap ervaren vrouwen vaak angst voor de bevalling als ze een eerdere traumatische bevallingservaring hebben meegemaakt. Hoe ga je als behandelaar om met de baby en hoe besteed je aandacht aan de relatie van de zwangere vrouw met haar baby tijdens de EMDR-behandeling?

Aan de hand van videobeelden worden verschillende EMDR-interventies besproken. Daarnaast wordt ingegaan op multidisciplinaire samenwerking zodat een angstige zwangere de bevalling met vertrouwen in kan gaan. We bespreken veel voorkomende vragen uit de klinische praktijk en er zal tevens ruimte zijn voor eigen casuïstiek.

Leerdoelen

Na afloop van de workshop hebben deelnemers meer **kennis** van

- traumatische en ingrijpende gebeurtenissen binnen het gehele spectrum van zwangerschap tot en met de postpartumperiode
- de laatste wetenschappelijke inzichten met betrekking tot bevallingsgerelateerde PTSS, oorzaken en gevolgen, risicofactoren en preventie
- de plek die EMDR in de behandeling inneemt bij bevallingsgerelateerde PTSS en angst voor de bevalling
- belangrijke aspecten van de therapeutische relatie bij deze kwetsbare doelgroep.

Na afloop van de workshop **kunnen** de deelnemers

- een goede targetselectie maken voor de EMDR behandeling
- de ongeboren baby betrekken bij de EMDR behandeling
- verschillende interweaves inzetten om een EMDR proces vlot te trekken
- een EMDR-sessie positief afsluiten met een imaginatie
- samen met de cliënt een therapeutische 'gebruiksaanwijzing' schrijven ter voorbereiding op een nieuwe bevalling en als aanvulling op de BevalKaart of een ander geboorteplan.

Voor wie

Deze workshop is geschikt voor GGZ-behandelaren zoals GZ-psychologen, IMH-specialisten en psychotherapeuten (vrijgevestigd of werkzaam binnen een GGZ-instelling). Bij voorkeur heeft men een pas bevallen of zwangere vrouw in behandeling (gehad) zodat met casuïstiek gewerkt kan worden, maar behandelaren die werken met deze doelgroep ambiëren zijn ook van harte welkom. Cursisten moeten een door de VEN erkende EMDR-basiscursus gevolgd hebben.

Docenten

Dr. Claire Stramrood is gynaecoloog en houdt zich al meer dan 15 jaar bezig met bevallingsgerelateerde PTSS en trauma. Zij deed en doet onderzoek naar risicofactoren, behandeling en preventie, en was o.a. voorzitter van de landelijke richtlijncommissie 'Bevallingsgerelateerde PTSS'. Als eigenaar van [Beval Beter](#) organiseert zij nascholingen voor professionals over o.a. preventie van en begeleiding na traumatische bevallingservaringen.

Drs. Simone van Leipsig-Beekman is GZ-psycholoog, Supervisor VGCT, Senior Schematherapeut en EMDR Europe Practitioner. Zij werkt als vrijgevestigd psycholoog en heeft als aandachtsgebied psychische klachten die in relatie staan tot een (onvervulde) kinderwens, zwangerschap, bevalling en moederschap. In haar praktijk [PsyNataal](#) werkt zij tevens met schematherapie bij moeders met milde persoonlijkheidsproblematiek en ontwikkelingstrauma. Daarnaast is zij mede-coördinator van de EMDR Special Interest Group 'Zwangerschap en Geboorte' en docent bij PAO Psychologie.

Data 2022

- 21 mei 2022
- 15 oktober 2022
- 13 december 2022

Programma

09.30 tot 11.15

- trauma in de perinatale levensfase
- bevallingsgerelateerd trauma
- risicofactoren, oorzaken & gevolgen, preventie
- klinisch beeld, DSM-5 classificatie en screeningslijsten
- EMDR in de zwangerschap

PAUZE 15 minuten

11.30 tot 13.00

- intakegesprek en therapeutische houding
- casus met behandelplan
- ordenen van herinneringen en zoekstrategieën

LUNCH 45 minuten

13.45 tot 15.15

- contact met de baby
- verschillende soorten interweaves
- positief afsluiten met behulp van een imaginatie

PAUZE 15 minuten

15.30 tot 17.15

- angst voor de bevalling: flashforward, mental videocheck en RDI
- de therapeutische 'gebruiksaanwijzing' als aanvulling op de BevalKaart of een ander geboorteplan
- samenwerking disciplines
- casuïstiek van cursisten en vragen

Accreditatie

Accreditatie is toegekend door het NIP (7 punten ELP), de VEN (6 punten smal) en de VGCT (6 punten).

Kosten

259 Euro

Locatie

ONLINE via ZOOM

Maximum aantal deelnemers

20

Werkvorm

- interactieve, plenaire presentatie
- in subgroepen opdrachten of thema's bespreken en uitkomsten plenair terugkoppelen
- casuïstiek bespreken

Toetsing

De deelnemers dienen een vraag of thema in waar ze in de praktijk tegenaan lopen (max. A4-tje). Zij bereiden dit van te voren voor en sturen dit document per mail toe naar beide docenten.

Er wordt een actieve deelname van de cursist verwacht en aanwezigheid gedurende de hele workshop.

Evaluatie

De workshop wordt afgesloten met een digitale evaluatie waarbij de workshop wordt beoordeeld op vakinhoudelijk, didactisch en organisatorisch vlak. Resultaten uit de evaluatie worden gebruikt om toekomstige inhoud en aanbod te verbeteren.

Annulering

Deelnemers kunnen tot 1 maand voor de workshop kosteloos annuleren. Bij annuleren na dit moment vindt geen restitutie plaats. De deelnemer mag de inschrijving (kosteloos) wijzigen

naar een collega die wel aanwezig kan zijn.

Aanvullende informatie

De presentie van deelnemers wordt ingevoerd in PE-online. De nascholing wordt geëvalueerd en uitkomsten van de evaluatie worden op verzoek ter beschikking gesteld aan de organisatie die accreditatie heeft verstrekt. Gegevens uit de evaluatie worden benut voor kwaliteitsverbetering en deskundigheidsbevordering.

Wij houden ons aan de Gedragscode Geneesmiddelenreclame van de Stichting CGR en de KNOV-gedragscode 'Vervangingsmiddelen voor moedermelk'.

De workshop is o.a. gebaseerd op de volgende literatuur:

- Baas, M.A.M., van Pampus, M.G., Braam, L., Stramrood, C.A.I., & de Jongh, A. (2020). The effects of PTSD treatment during pregnancy: systematic review and case study. *European Journal of Psychotraumatology*, 11(1).
- Baas, M.A.M., van Pampus, M.G., Stramrood, C.A.I., Dijkman, L.M., Vanhommerig, J.W., & de Jongh, A. (2022). Treatment of pregnant women with fear of childbirth using EMDR therapy: results of a multi-centre randomized controlled trial. *Frontiers in Psychiatry*, in press
- Cook N., Ayers, S., & Horsch, A. (2018). Maternal posttraumatic stress disorder during the perinatal period and child outcomes: A systematic review. *Journal of Affective Disorders*, 1(225), 18-31.
- Cortizo, R. (2021). Prenatal Broken Bonds: Trauma, Dissociation and the Calming Womb Model. *Journal of Trauma & Dissociation*, 22(1), 1-10.
- De Bruijn, L., Stramrood, C.A.I., Lambregtse-van den Berg, M.P., & Rius Ottenheim, N. (2020). Treatment of posttraumatic stress disorder following childbirth. *J Psychosom Obstet Gynaecol*. 41(1), 5-14.
- Gravensteen, I.K., Jacobsen, E.M., Sandset, P.M., Helgadottir, L.B., Rådestad, I., Sandvik, L. & Ekeberg, Ø. (2018). Anxiety, depression and relationship satisfaction in the pregnancy following stillbirth and after the birth of a live-born baby: a prospective study. *BMC Pregnancy and Childbirth*, 18(1):41.
- Heyne, C. S., Kazmierczak, M., Souday R., Horesch, D., Lambregtse-van den Berg, M., Weigl, T., Horsch, A., Oosterman, M., Dikmen-Yildiz, P., & Garthus-Niegel, S. (2022). Prevalence and risk factors of birth-related posttraumatic stress among parents: A comparative systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychological Review*, 94.
- Hollander, M.H., van Hastenberg, E., van Dillen, J., van Pampus, M.G., de Miranda, E., & Stramrood, C.A.I. (2017). Preventing traumatic childbirth experiences: 2192 women's perceptions and views. *Archives of Women's Mental Health*. 20(4), 515–23.
- Veringa-Skiba, I.K. , de Bruin, E.I., van Steensel, F.J.A., & Bögels, S.M. (2022). Fear of childbirth, nonurgent obstetric interventions, and newborn outcomes: A randomized controlled trial comparing mindfulness-based childbirth and parenting with enhanced care as usual. *Birth*. 49(1):40-51.
- Klabbers, G.A., Wijma, W., Paarlberg, M.K., Emons, W.H.M., & Vingerhoets, A.J.J.M. (2017). Haptotherapy as a new intervention for treating fear of childbirth: a randomized controlled trial. *Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology*, 40(1): 38-47.
- Leahy-Warren, P., Coleman, C., Bradley, R., & Mulcahy, H. (2020). The experiences of mothers with preterm infants within the first-year post discharge from NICU: social support, attachment and level of depressive symptoms. *BMC Pregnancy and Childbirth*, 20:260.
- Richtlijn Bevallingsgerelateerde PTSS (2019), NVOG/KNOV/NIP/NVvP.
- Sielegheem van, S., Danckaerts, M., Rieken, R., Okkerse, J.M.E., de Jonge, E., Bramer, W.M., & Lambregtse - van den Berg, M.P. (2022). Childbirth related PTSD and its association with infant outcome: A systematic review. *Early Human Development*. 174:105667

